

Inspektionen för vård och
omsorg
Box 6202
102 34 STOCKHOLM

Tillsyn av individ- och familjeomsorg vid Socialnämnden i Ekerö kommun, Ert dnr 8.5-31470/2017-4
Dnr SN18/90-529

Ärendet

IVO har 2018-06-18 meddelat beslut till Socialnämnden i Ekerö kommun med anledning av tillsyn av individ- och familjeomsorg. Redovisning av vidtagna åtgärder ska ha inkommit till IVO senast 28 september 2018.

IVO ställer i beslutet krav på att Socialnämnden säkerställer att;

- Vid inkommen anmälan gör nämnden en bedömning av om ett barn är i behov av omedelbart skydd, dokumenterar bedömningen samt daterar den och anger namn och befattning eller titel på den som gjort bedömningen.
- Skyddsbedömningar motiveras så att det framgår vilka faktiska omständigheter och händelser av betydelse som ligger till grund för bedömningarna.
- Utredning enligt 11 kap 1 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL, inleds utan dröjsmål av vad som kommit till nämndens kännedom och som kan föranleda någon åtgärd från nämnden.
- Inga utredningsåtgärder vidtas inom ramen för en förhandsbedömning.
- Beslut att ej inleda utredning enligt 11 kap. 1 § SoL motiveras.

Redovisning av åtgärder

Ekerö kommun har under åren 2015 till 2017 haft en ökad ärendemängd från 565 till 865. Den ökande ärendemängden har lett till att utvecklingsarbete och med rutiner inte kunnat prioriteras i den utsträckning som planerats. Under våren 2018 har nämnden dock inlett arbetet med att se över mottagningsfunktionen i den sociala barn och ungdomsvården. Detta med syfte att utveckla rutiner och arbetssätt samt stärka kvalitetsarbetet i myndighetsutövningen. För att skapa förutsättningar för detta arbete har

socialkontorets barn- och ungdomsenhet stärkts med en tjänst som under sju månader (augusti 2018-mars 2019) har uppdraget att leda arbetet med att se över riktlinjer, rutiner, arbetsmetoder och utveckling av handläggning i enhetens mottagningsfunktion. Utökningen av denna chefstjänst innebär därvid en ökad resurs till mottagningsgruppen under ovanstående period.

I det följande redovisas mer specifikt åtgärder utgående från IVO:s tillsyn;

- *Vid inkommen anmälan gör nämnden en bedömning av om ett barn är i behov av omedelbart skydd, dokumenterar bedömningen samt daterar den och anger namn och befattning eller titel på den som har gjort bedömningen.*
- *Skyddsbedömningar motiveras så att det framgår vilka faktiska omständigheter och händelser av betydelse som ligger till grund för bedömningarna.*

Detta säkerställs genom översyn av nuvarande rutiner och i viss mån framtagande av kompletterande rutiner bl a för hur bedömningar motiveras och dokumenteras. Rutin gällande skyddsbedömningar har sedan IVO:s tillsyn setts över och i den framgår det numer att datum, namn och titel alltid ska framgå i alla skyddsbedömningar. Av rutinen framgår även att skyddsbedömningen ska motiveras så att det är tydligt vilka faktiska omständigheter och händelser av betydelse som ligger till grund för bedömningarna. Rutinen ska implementeras på veckovisa ärendekonferenser där socialsekreterare på mottagning och biträdande enhetschef deltar. Ansvarig för att arbetet sker är biträdande enhetschef vid barn- och ungdomsenheten. Det färdiga materialet kommer också läggas till i introduktionsmaterial för nyanställda socialsekreterare.

Några av de skyddsbedömningar som IVO har anfört kritik över är gjorda av socialjouren Nordväst. Ett tätare samarbete med socialjouren planeras, inledningsvis med ett gemensamt möte under hösten (2018-08-24). Barn- och ungdomsenheten kommer därefter fortlöpande att träffa socialjouren. Samverkansrutiner gällande korrekt dokumentation i skyddsbedömningar där det framgår tydlig motivering, datum, namn och befattning på den som gjort bedömningen i vårt ställe kommer att tas fram. Ansvarig för det arbetet är enhetschef barn- och ungdomsenheten.

- *Utredning enligt 11 kap. 1§ socialtjänstlagen (2001:453) SoL, inleds utan dröjsmål av vad som kommit till nämndens kännedom och som kan föranleda någon åtgärd från nämnden.*

Genom utökat chefsstöd ökar möjligheten till uppföljning av bedömningar i ärenden. Detta i syfte att öka rättssäkerheten samt att säkerställa att nämnden inleder utredning när nämnden fått kännedom om uppgifter som kan föranleda någon åtgärd från nämnden. Nämnden har tagit till sig av kritiken gällande de förhandsbedömningar där IVO anser att nämnden brustit genom att inte inleda utredning. För att säkerställa att bristerna åtgärdas ser nämnden ett behov av utvecklingsarbete inom mottagningsfunktionen med avseende på hur förhandsbedömningar planeras och genomförs. Detta utvecklingsarbete har påbörjats i enlighet med vad som redovisas ovan.

Två granskade förhandsbedömningar innehöll uppgifter om barn som bevittnat våld, där IVO anser att nämnden brustit genom att inte inleda utredning. Socialnämnden gör en stor satsning på att öka kunskap om våld i nära relationer och kommer under hösten 2018 bl a genomföra en obligatorisk tvådagars utbildning för samtliga medarbetare.

- *Inga utredningsåtgärder vidtas inom ramen för en förhandsbedömning.*

Socialnämnden kommer att säkerställa att förhandsbedömningar sker enligt lagstiftning. Av tillsynen framgår att socialjouren Nordväst tagit andra kontakter under förhandsbedömning och att detta har skett under utanför kontorstid, sannolikt för att lösa akut boendesituation under natten. I normalfall ska inte detta ske och tydligare samverkansrutiner med socialjouren ska tas fram och ska vara klart under hösten 2018. Arbetet leds av enhetschef vid barn- och ungdomsenheten.

- *Beslut att ej inleda utredning enligt 11 kap. 1 § SoL motiveras.*

En beslutsmotivering syftar till att klargöra varför ett beslut har tagits. Tillsynen har visat att nämndens motiveringar inte varit tillräckligt tydliga. Ett arbete med att utveckla beslutsmotiveringar har påbörjats och leds av biträdande enhetschef och sker inom ramen för det förbättringsarbete som redovisats ovan.

I detta ingår även att säkerställa att barns delaktighet efterlevs, både vad gäller barns rätt att komma tilltals men också se till att barn får relevant information.

För att följa upp arbetet med beslutsmotivering planerar barn- och ungdomsenheten att genomföra en egen granskning utifrån IVO:s frågemall.

Granskningen beräknas ske i november 2018 och i februari 2019 och leds av enhetschef. Från 2019 kommer utökning av kontroll kring orosanmälningar ske inom ramen för den årliga internkontrollen.

För Socialnämnden

Lena Burman Johansson
Socialchef